

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykkdato: 08.10.2020

Versjon 4

revidert den: 08.10.2020

Avsnitt 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

- **1.1 Produktidentifikator**
 - **Handelsnavn: Palavit G Liquid**
- **1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes**

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

 - **Bruk av stoffet/ tilberedning** produksjon av tannproteser
- **1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**
 - **Produsent/leverandør:**
Kulzer GmbH
Leipziger Straße 2, 63450 Hanau (Germany) Tel.: +49 (0)800 4372522
 - **Avdeling for nærmere informasjoner:** E-Mail: msds@kulzer-dental.com
- **1.4 Nødtelefonnummer Emergency CONTACT (24-Hour-Number):** +49 (0)6132-84463

Avsnitt 2: Fareidentifikasjon

- **2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen**
 - **Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008**

Flam. Liq. 2 H225 Meget brannfarlig væske og damp.
Acute Tox. 4 H332 Farlig ved innånding.
Skin Irrit. 2 H315 Irriterer huden.
Skin Sens. 1 H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
STOT SE 3 H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
- **2.2 Merkingselementer**
 - **Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008**

Produktet er klassifisert og merket i henhold til CLP-forordningen.

 - **Farepiktogrammer**

GHS02 GHS07
 - **Varselord Fare**
 - **Farebestemmende komponenter ved etikettering:**

Methylmethakrylat
N-dimetyl-p-toluidin
 - **Faresetninger**

H225 Meget brannfarlig væske og damp.
H332 Farlig ved innånding.
H315 Irriterer huden.
H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
 - **Sikkerhetssetninger**

P210 Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt.
P260 Ikke pust inn tåke/damp/sprøytetåke.
P280 Benytt vernehansker/øyevern.
P302+P352 VED HUDKONTAKT: Vask med mye vann og sepe.
P304+P312 VED INNÅNDING: Ved illebefinnende, kontakt en lege.
- **2.3 Andre farer -**
 - **Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
 - **PBT:** Ikke brukbar.

(fortsatt på side 2)

N

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykkdato: 08.10.2020

Versjon 4

revidert den: 08.10.2020

Handelsnavn: Palavit G Liquid

· **vPvB:** Ikke brukbar.

(fortsatt fra side 1)

Avsnitt 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

· **3.2 Kjemisk karakterisering: Stoffblandinger**

· **Beskrivelse:** -

· **Farlige innholdsstoffer:**

CAS: 80-62-6 EINECS: 201-297-1 Registreringsnummer: 01-2119452498-28-XXXX	Methylmethakrylat Flam. Liq. 2, H225 Skin Irrit. 2, H315; Skin Sens. 1, H317; STOT SE 3, H335	>90%
CAS: 99-97-8 EINECS: 202-805-4 Registreringsnummer: 01-2119956633-31-xxxx	N-dimetyl-p-toluidin Acute Tox. 3, H301; Acute Tox. 3, H311; Acute Tox. 2, H330 STOT RE 2, H373 Aquatic Chronic 3, H412	≥2,5-<5%

· **Ytterligere informasjoner:**

Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak

· **4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**

· **Generelle informasjoner:**

Forgiftningssymptomer kan også oppstå etter mange timer. Personer må derfor ha legetilsyn i minst 48 timer etter en ulykke.

· **etter innånding:** Frisklufttilførsel, ved besvær oppsøkes lege.

· **etter hudkontakt:**

Vask straks med vann og sepe og skylld godt etterpå.

Ved fortsatt hudirritasjon tilkalles lege.

· **etter øyekontakt:**

Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann og tilkall lege.

· **etter svelging:**

Skyll munnen og drikk rikelig med vann.

Ved fortsatt besvær må lege konsulteres.

· **4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede**

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

· **Henvisninger for legen:** Tilberedning på grunnlag av methacrylater

· **4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig**

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 5: Brannslukkingstiltak

· **5.1 Slukningsmidler**

· **Egnede slukningsmidler:** CO₂, sand, slukningspulver. Bruk ikke vann.

· **Av sikkerhetsgrunner ikke egnede slukningsmidler:** Vann.

· **5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen**

Kan danne eksplosive gass-luft-blandinger.

Ved oppheting og i tilfelle av brann er dannelse av giftige gasser mulig.

· **5.3 Råd til brannmannskaper**

· **Spesielt verneutstyr:**

Bær åndedrettsbeskyttelse egnet for omgivelsesluften.

Ta på egnet åndedrettsbeskyttelse.

(fortsatt på side 3)

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykkdato: 08.10.2020

Versjon 4

revidert den: 08.10.2020

Handelsnavn: Palavit G Liquid

· Ytterligere informasjoner -

(fortsatt fra side 2)

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

- **6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner**
Ta på beskyttelsesdrakt. Hold ubeskyttede personer borte.
- **6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø**
Forhindre at produktet kommer ned i kloakk, grøfter og kjellere.
- **6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing**
Taes opp med væskebindende materialer (universalbinder, kiseljord, papirtørkle ved små mengder)
Bortskaff kontaminert materiale som avfall i.h.t. punkt 13.
- **6.4 Henvisning til andre avsnitt**
Farlige stoffer frisettes ikke.
Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7.
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.
Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.
-

Avsnitt 7: Håndtering og lagring

- **7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering**
Hold beholderne tett tillukket.
Sørg for god ventilasjon/avsugning på arbeidsplassen.
Unngå aerosoldannelse.
Sørg for god romventilasjon, også i gulvhøyde (damper er tyngre enn luft).
 - **Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:**
Bruk av åpen ild forbudt - røyking forbudt.
Gjør tiltak mot elektrostatisk oppladning.
- **7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter**
 - **Lagring:**
 - **Krav til lagerrom og beholdere:** Lagres på et kjølig sted.
 - **Informasjoner om felles lagring:** ikke nødvendig
 - **Ytterligere informasjoner om lagervilkårene:**
Lagres kjølig og tørt i godt tillukkede beholdere.
- **7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

- **Ytterligere informasjoner om utforming av tekniske anlegg:**
Ingen ytterligere informasjoner, se punkt 7.
- **8.1 Kontrollparametere**

· **Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:**

80-62-6 Methylmethakrylat

AG ()	Korttidsverdi: 400 mg/m ³ , 100 ppm
	Langtidsverdi: 100 mg/m ³ , 25 ppm
A	

· **DNEL-verdier**

80-62-6 Methylmethakrylat

Dermal	worker industr., l.te., syst.	74,3 mg/Kg/d (human)
Inhalativ	worker industr., l.te., syst.	210 mg/m ³ (human)

(fortsatt på side 4)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 08.10.2020

Versjon 4

revidert den: 08.10.2020

Handelsnavn: Palavit G Liquid

(fortsatt fra side 3)

· **PNEC-verdier**

80-62-6 Methylmethakrylat

freshwater | 0,94 mg/l (aqua)

· **Ytterligere informasjoner:** Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.

· **8.2 Eksponeringskontroll**

· **Personlig verneutstyr:**

· **Generelle verne- og hygienetiltak:**

Holdes adskilt fra næringsmidler, drikkevarer og fôrstoffer.

Fjern omgående forurensede, gjennomvætede klær.

Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.

Unngå berøring med øyne og hud.

· **Åndedrettsvern:**

Ikke nødvendig ved tilstrekkelig luftning/avzug; bruk av beskyttelsesmaske (filter A) hvis sterkere eksponering ikke kan unngås.

· **Håndvern:**

Hanskematerialet må være ugjennomtrengelig og bestandig overfor produktet /stoffet /blandingen.

Hanskematerialet velges under hensyntagen til holdbarhetstid, gjennomtrengelighet og degradering.

Det anbefales beskyttelseshansker for å unngå sensibilisering hvis hudkontakt ikke kan forhindres

Hansker / motstandsdyktig mot løsningsmidler.

Man må alltid teste beskyttelseshanskene før bruken for å finne ut om de er i orden.
anbefales

· **hanskemateriale**

Valget av egnet hanske er ikke bare avhengig av materiale, men også av andre kvalitetskjenner og er forskjellig fra produsent til produsent. Da produktet representerer en sammensetning av flere stoffer, kan holdbarheten av hanskematerialet ikke forhåndsberegnes, og denne må testes før bruk.

· **gjennomtrengingstid for hanskemateriale**

For blanding av nedenfor nevnte kjemikalier må holdbarhetstiden være minst 30 minutter (gjennomtrengelighet iht. EN 16523-1:2015: Level 2).

Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.

· **For kontakt på høyst 15 minutter sammenhengende er hansker av følgende materialer egnet:**

Butylkautsjuk

Nitrilkautsjuk

· **Øyevern:** Tettsittende vernebrille.

· **Kroppvern:** Lett beskyttelsesdrakt.

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

· **9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

· **alminnelige opplysninger**

· **Utseende:**

· **Form:**

flytende

· **Farge:**

fargeløs

· **Lukt:**

karakteristisk

· **Luktterskel:**

Ikke bestemt.

· **pH-verdi:**

Ikke bestemt.

(fortsatt på side 5)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 08.10.2020

Versjon 4

revidert den: 08.10.2020

Handelsnavn: Palavit G Liquid

(fortsatt fra side 4)

· Tilstandsendring	
· Smeltepunkt/frysepunkt:	-48 °C
· Startkokepunkt og kokeområde:	100 °C
· Flammepunkt:	10 °C
· Antennelighet (fast stoff, gass):	Ikke brukbar.
· Antennelsestemperatur:	430 °C
· Nedbrytingstemperatur:	Ikke bestemt.
· Selvantennelsestemperatur:	Produktet er ikke selvantennelig.
· Ekspllosive egenskaper:	Produktet er ikke eksplosjonsfarlig. Dannelse av eksplosjonsfarlige damp-/luftblandinger er dog mulig.
· Ekspljosjonsgrenser:	
· nedre:	2,1 Vol %
· øvre	12,5 Vol %
· Damptrykk ved 20 °C:	47 hPa
· Tetthet ved 20 °C:	0,94 g/cm ³
· Relativ tetthet:	Ikke bestemt.
· Damptetthet:	Ikke bestemt.
· Fordampingshastighet:	Ikke bestemt.
· Løslighet i / blandbarhet med	
· Vann:	ikke, hhv. lite blandbar
· Fordelingskoeffisient; n-oktanol/vann ved 20 °C:	1,38 log POW
· Viskositet:	
· dynamisk:	Ikke bestemt.
· kinematisk:	Ikke bestemt.
· 9.2 Andre opplysninger	Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.3 Risiko for farlige reaksjoner** Polymerisasjon under varmeutvikling.
- **10.4 Forhold som skal unngås** Heat, flames and sparks.
- **10.5 Uforenlige materialer**
Reaksjoner med reduksjonsmidler.
Reaksjoner med tungmetaller.
Reaksjoner med peroksider og andre radikaldannere.
- **10.6 Farlige nedbrytingsprodukter** -
· Ytterligere informasjon: -

Avsnitt 11: Toksikologiske opplysninger

- **11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger**
· **Akutt giftighet**
Farlig ved innånding.

(fortsatt på side 6)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 08.10.2020

Versjon 4

revidert den: 08.10.2020

Handelsnavn: Palavit G Liquid

(fortsatt fra side 5)

Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:

80-62-6 Methylmethakrylat

Oral	LD50	~7.900 mg/kg (rat)
Dermal	LD50	>5.000 mg/kg (rab) (OECD 402)
Inhalativ	LC50/4 h	29,8 mg/l (rat)

99-97-8 N-dimetyl-p-toluidin

Oral	LD50	139 mg/kg (rat)
------	------	-----------------

Primær irritasjonsvirkning:

Hudetsing/hudirritasjon

Irriterer huden.

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon No data available.

Sensibilisering ved innånding eller hudkontakt

Kan utløse en allergisk hudreaksjon.

Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:

CMR-virkninger (kreftfremkallende virkninger, arvestoffskadelige og reproduksjonsskadelige virkninger)

Arvestoffskadelig virkning på kjønnsceller

Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Kreftframkallende egenskap

Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Reproduksjonstoksisitet Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

STOT – enkelteksponering

Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

STOT – gjentatt eksponering

Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Aspirasjonsfare Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Avsnitt 12: Økologiske opplysninger

12.1 Giftighet

Akvatisk toksisitet:

80-62-6 Methylmethakrylat

EC50/48h 69 mg/l (daphnia)

LC50/96h 191 mg/l (fish)

99-97-8 N-dimetyl-p-toluidin

LC50/96h 100 mg/l (fish)

12.2 Persistens og nedbrytbarhet Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

12.3 Bioakkumuleringsevne Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

12.4 Mobilitet i jord Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Ytterligere økologiske informasjon:

Generelle informasjon:

Ikke la stoffet komme ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.

Fare for drikkevann allerede ved utstrømning av små mengder i marken.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT: Ikke brukbar.

vPvB: Ikke brukbar.

12.6 Andre skadevirkninger Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

(fortsatt på side 7)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 08.10.2020

Versjon 4

revidert den: 08.10.2020

Handelsnavn: Palavit G Liquid

(fortsatt fra side 6)

Avsnitt 13: Sluttbehandling

· **13.1 Avfallsbehandlingsmetoder**

· **Anbefaling:**

Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.

Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsavfall. Må ikke komme ned i kloakk.

· **Europeiske avfallslisten**

18 01 06* kjemikalier som består av eller inneholder farlige stoffer

· **Ikke rengjort emballasje**

· **Anbefaling:**

Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.

Ikke kontaminerte emballasjer kan tilføres recycling.

Avsnitt 14: Transportopplysninger

· **14.1 FN-nummer**

· **ADR, IMDG, IATA**

UN1247

· **14.2 FN-forsendelsesnavn**

· **ADR**

1247 METYLMETACRYLAT MONOMER,
STABILISERT, Løsning

· **IMDG**

METHYL METHACRYLATE MONOMER,
STABILIZED solution

· **IATA**

Methyl methacrylate monomer, stabilized solution

· **14.3 Transportfareklasse(r)**

· **ADR**

· **klasse**

3 (F1) Brannfarlige væsker

· **Fareseddel**

3

· **IMDG, IATA**

· **Class**

3 Brannfarlige væsker

· **Label**

3

· **14.4 Emballasjegruppe**

· **ADR, IMDG, IATA**

II

· **14.5 Miljøfarer**

· **Marine pollutant:**

Nei

· **14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk**

Advarsel: Brannfarlige væsker

· **Farenummer (Kemler-tall):**

339

· **EMS-nummer:**

F-E, S-D

· **Stowage Category**

B

(fortsatt på side 8)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 08.10.2020

Versjon 4

revidert den: 08.10.2020

Handelsnavn: Palavit G Liquid

(fortsatt fra side 7)

· Stowage Code	SW2 Clear of living quarters.
· 14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-regelverket	Ikke brukbar.
· Transport/ytterligere informasjoner:	-
· ADR	
· Begrenset mengde (LQ)	1L
· Unntatte mengder (EQ)	Kode: E2 Maksimal nettovekt per inneremballasje: 30 ml Maksimal nettovekt per ytteremballasje: 500 ml
· Transportkategori	2
· Tunnel restriksjonskode	D/E
· IMDG	
· Limited quantities (LQ)	1L
· Excepted quantities (EQ)	Code: E2 Maximum net quantity per inner packaging: 30 ml Maximum net quantity per outer packaging: 500 ml
· UN "Model Regulation":	UN1247, METYLMETACRYLAT MONOMER, STABILISERT, Løsning, 3, II

Avsnitt 15: Opplysninger om regelverk

- **15.1 Særlige bestemmelser / særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen**
 - **Direktiv 2012/18/EU**
 - Mengdegrense (i tonn) for anvendelsen av krav til virksohmeter på lavere nivå 5.000 t
 - Mengdegrense (i tonn) for anvendelsen av krav til virksohmeter på høyere nivå 50.000 t
 - Forordning (EF) nr. 1907/2006 VEDLEGG XVII Begrensninger: 3
- **15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet** En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

Avsnitt 16: Andre opplysninger

Opplysningene er basert på våre kunnskaper pr. idag, de kan ikke oppfattes som garanti for produkttegnoskaper og er heller ikke grunnlag for et kontraktmessig rettsforhold.

· **Relevante satser**

- H225 Meget brannfarlig væske og damp.
- H301 Giftig ved svelging.
- H311 Giftig ved hudkontakt.
- H315 Irriterer huden.
- H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
- H330 Dødelig ved innånding.
- H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
- H373 Kan forårsake skader på forplantningsorganene ved lengre eller gjentatt eksponering.
Eksponeringsmåte: Svelging.
- H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

(fortsatt på side 9)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 08.10.2020

Versjon 4

revidert den: 08.10.2020

Handelsnavn: Palavit G Liquid

(fortsatt fra side 8)

· **Forkortelser og akronymer:**

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)

PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

Flam. Liq. 2: Brannfarlige væsker – Kategori 2

Acute Tox. 3: Akutt giftighet – Kategori 3

Acute Tox. 2: Akutt giftighet – Kategori 2

Acute Tox. 4: Akutt giftighet – Kategori 4

Skin Irrit. 2: Hudetsing/hudirritasjon – Kategori 2

Skin Sens. 1: Hudsensibilisering – Kategori 1

STOT SE 3: Giftvirkning på bestemte organer (enkelteksponering) – Kategori 3

STOT RE 2: Giftvirkning på bestemte organer (gjentatt eksponering) – Kategori 2

Aquatic Chronic 3: Farlig for vannmiljøet - langsiktig fare for vannmiljøet – Kategori 3

· *** Data forandret i forhold til forrige versjon**